

ARRASATEKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE MONDRAGÓN

UDALZAINGOA ■
Bidehezkuntza ■
■

HAURREN SEGURTASUNA AUTOAN

I. AINTZINSOLASA

Orain arte planteaturiko interbentzio guztien helburua zen pertsonen segurtasuna handitzea eguneroko bizitzan, trafikoari lotutako kontuetan. Estatistiken arabera, trafikoarekin arazo gehien zuten gizataldeak haurrak eta adindun pertsonak izan direnez eta direnez, haiengana jo dugu. Egia esan behar badugu, ez dago ezer ahulagorik edo arrisku gehien duen gizakirik oraindik jaio ez dena baino; kontuan izan behar dugu amak berak ere arazoak dituela.

Gu haurren inguruan mugituko gara, baina gure babes nahia eta lana ez dugu hasi nahi haurra autonomia denetik, gure mundura iritsi baino lehen babestu nahi dugu. Hori dela medio, erabaki dugu oraindik jaio ez diren haurren amengana jotzea, haiei hasieratik aholku eta informazio batzuk eskaintzeko asmoarekin. Izan ere, haurrak jaio haurretik egin beharreko zenbait gauzatan (umearentzako aulkia erosterakoan esaterako) ahalik eta informatuen egon nahi baikenuke. Gainera, amaren beraren segurtasuna ere kontuan hartu nahi dugu, haien egoera dela medio arrisku taldea osatzen baitute.

UNICEFen datuen arabera, herrialde industrializatueta trafiko istripuak dira haurren heriotzen %40. Kontuan hartu behar da gure ibilgailuak oso ondo babesten dituela pertsona helduak, baina ez hain ondo haurrak. Egia esan behar bada, espezialisten arabera, haurren segurtasuna perfektua izateko, derrigorrezkoa da HEG-ibilgailu taldeak ezin hobeto lan egitea, kasu honetan ibilgailuaren eserlekuak eta HEG-ak batera lan egin behar baitute. Oso zaila da azken hori lortzea, eserleku integratuen kasuan izan ezik, eserlekua eta HEG-a normalean lantegi enpresa desberdinek egiten dituztelako, nahiz eta azkenaldian etxeen arteko kontratuak egon, horren inguruan.

Gu, dena den, saiatuko gara ahalik eta informazio gehien biltzen, edozein amak izan ditzakeen zalantzak argitzeko.

II. AHOLKUAK

- 1.- Inoiz ez da eraman behar besoetan haurra; frogatuta dago, istripu batean, energia zinetikoak tona bateko masa bilakatzen duela 25 kg-ko haur bat.
- 2.- Hurrei Eusteko Gailuak (HEG), aulkixoa, pisuaren eta tamainaren arabera hautatu behar dira eta ez adinaren arabera.
- 3.- HEG-a ondo jarri behar da ibilgailuan, aulkiaren gidaliburuak esandakoa betetzeko, betiere umeak joan behar dira segurtasun uhala eta beste segurtasun elementuak behar bezala lotuta.
- 4.- Haurrak 4 urte baino gutxiago izanez gero, “Bizkarra atzealderantz” (autoaren kontrako zentzuan jartzen diren aulkiak) duen gailuak erabili beharko lituzkete.
- 5.- Autoak airbag-a badu gidariaren ondoko bidaiariaren lekuan, eta aulkixoa atzerantz begira jartzen bada, haurra atzealdeko eserleketan joango da beti edo eserleku hartako airbag-a itzali egin beharko da.
- 6.- Ez utzi joaten haurrari eserlekuan zutik, ez eta ukitzen leihoak eta atek zabaltzeko eskutokiak; gainera, azken horiek segurua sakatuta joan behar dira.
- 7.- Ez da komeni pisu handiko edo ertz latzeko gauzarik eramatea ibilgailuaren barruan, istripuren batean “Jaurtigai” arriskutsu bilakatuko lirakeelako.
- 8.- Hurrei etsenplua eman behar zaie, segurtasun gerrikoa erabili eta trafiko arauak errespetatu, ez da autoritate morala galdu behar umearen aurrean.
- 9.- Erabili burua. Edozer gauza egiten dugula ere pentsatu behin baino gehiagotan.

III. ZEIN ESERLEKUETAN JOAN BEHAR DU HAURRAK

Lehenengo eta behin esan behar dugu, legearen arabera haurra edozein eserlekuetan joan daitekeela, gidariaren eserlekuan izan ezik, baldin eta eusteko sistema homologatua erabiltzen badu. Guk, ordea, gelditzen diren beste lau eserlekuak aztertuko ditugu.

I.1. AURREALDEKO ESERLEKUA

2003an 1428/2003 Errege Dekretuaren bidez onarturiko Zirkulazio Erregelamendu Orokorrak 117. artikulua 2. puntuan esaten digunez, eusteko sistema homologaturik gabe ezin da eseri aurrealdeko eserlekuan 12 urte baino gazteagoa den pertsonarik. Baina bai sistema hori eramanez gero.

Hura legez onartuta egon arren, txosten honetako hurrengo puntuetan ikusi ahal izango dugunez, leku hori ez da haurra eramateko lekurik segurua, izan ere, normalean airbag-arekin arazoak izan ohi dituzte HEG-ek. Izan ere, haurrek ezingo dute erabili atzerantz orientatutako geratzeko tresna bat, bidaiariaren jarlekuan jarritakoa eta aurrealdeko airbag batez babestutakoa, baldin eta desaktibatu egin ez badute.

I.2. GIDARIAREN ATZEALDEKO ESERLEKUA

Eserleku hori nahiko segurua da, hasiera batean gidariaren eserlekua bera ere babes moduan erabili daiteke eta. Baina arazoa sortzen da heldu bakarra doanean haurrarekin. Gidariak ezin du ikusi bere atzealdeko eserlekuan dagoena, horrek esan nahi du haurra ikusteko buelta eman beharra duela. Leku horrek, gainera, badu beste gauza negatibo bat; HEG-ak alboetako talken aurkako sistema behar duela, bestela haurrak, talka edo istripu horizontal batean, bere burua ibilgailuaren leihatilarekin kolpatu dezake eta.

I.3. ATZEALDEKO ERDIKO ESERLEKUA

Halakoetan ez dago leihatilekin kolpatzeko arriskurik, hori gauza argia da. Arriskua da HEG-aren finkatzeko sistema hondatu daitekeela, edo hura txarto instalatzea edo zuzenean haurra ez lotzea, izan ere, halakoan umea aurrealdeko kristaletik aterako da aurrealdeko talka batean edo baleztada indartsu baten ondorioz. Aurrealdeko eserlekuek ez dute jardungo babes moduan, ez baitu aurrean eserlekurik lan hori egiteko.

Aukera dugu umea erdialdeko ispilutik ikusteko eta horrela ez dugu haurra bistatik galduko, eta ez dugu hori egiteko gorputza biratu beharrik izango. Beraz, oso leku segurua eta eroso da.

I.4. ATZEALDEKO EZKERREKO ESERLEKUA

Gure ustez, lekurik seguruena da, erosten den HEG-ak izanez gero alboetako talken aurkako sistema, leihatilen aurkako kolpeetatik babesteko. Hasiera batean gidariaren ondoko aurreko eserlekuak babesteko zeregina ere bete dezake, ahalik eta punturik atzeratuenera eramaten badugu, horrela, HEG-az aparte, eserleku biek jokutzen dute bigarren sehaska baten gisara, eta haurraren segurtasuna handitzen du.

Eserleku honetan gertaturikoa gidariaren erdialdeko ispilutik ikus daiteke, haurra ikusmiratik sekulan galdu gabe eta autoa geldirik dagoenean, hots, semaforoetan-eta; gorputza biratu dezakegu umeari kasu eginez, baina gidatzen ari garen bitartean ez dugu gorputza biratu beharrik haurra kontrolatzeko.

Dena den, fabrika bakoitzak badu bere filosofia horren inguruan eta hori dela medio haien gidaliburuetan aulki bakoitza non jarri daitekeen adierazten dute. Horretarako, hainbat irudi erabiltzen dute.

IV.SEGURTASUN UHALA

Kontuan hartu beharreko beste segurtasun neurri bat da segurtasun gerrikoa. Haren funtzio nagusia da istripu batean bidaiaria ibilgailutik ez irtetea bat-batean eta ahal den heinean bolantearen, mandumahaiaren edo aurreko kristalaren aurka ez jotzea. Kasu horretan segurtasun pisibo efektiboen egiten duen elementuaz ari gara, baina eraginkortasuna egoki erabiltzearekin lotuta dago, izan ere, gorputzaren kontra izaten ez badugu, edo beste era batean esateko, segurtasun uhala jartzerakoan lazo jartzen badugu, ez du bere funtzioa egingo. Dagokion lana egiteko, gorputzarekin eta haren bilketa mekanismoaren presioarekin zuzenean egin behar du kontaktua, gorputza babestu dezan talkaren aurreneko momentuetatik.

Horrek duen garrantziaz jabetzeko, zera jakin behar dugu, istripu batean talka gertatzen denean, benetan 2 talka ditugula. Esaterako, gure autoak errepide bazterrean zegoen zuhaitz baten aurka jotzean izaten den lehenengo talka da autoak berak zuhaitzaren kontra egindakoa eta, bigarrena, auto barruan aurreko talka honen erreakzio moduan gertatzen dena, hau da, ibilgailuaren bidaiariak auto barruko elementuekin, bolantearekin, mandumahaiarekin edo aurreko kristalarekin izaten dutena. Azken horrek sortzen ditu lesioak eta heriotzak. Arrazoia sinplea da, autoak zuhaitzarekin talka egiterakoan bertan gelditzen den bitartean, autoko bidaiariak bidaiatzen jarraitzen dute inertziaren ondorioz eta hori dela-eta azkenean auto barruko elementuekin izaten dute talka.

Neurri horren aurka gauza asko esan izan dute, haurdunaldiari dagokionez. Inoiz ere entzun eta irakurri ahal izan dugu haurdun dauden emakumeek aukera dutela gerrikoa ez eramateko, eta garrantzitsuena dela segurtasun neurri horrek istripuetan amari barne-kalteak eragiten dizkiola eta fetuari bizkarrezurra apurtzen diotela. Gure ustetan hori guztia argitu beharreko mitoa baino ez da.

Gure legeriaren arabera, haurdun dauden emakumeek gerrikoa eramane behar dute. Haien haurdunaldia ez da nahikoa segurtasun neurri hau ez betetzeko, izan ere, segurtasun gerrikorik ez eramateko, sendagile baten salbuespen agiria behar da. 1428/2003 Errege Dekretuak hau dakar gerrikoen inguruan.

I.5. 116. ARTIKULUA. HORIEK ERABILTZEKO BETEBEHARRA ETA SALBUESPENAK

1. Ibilgailu motordunetako eta ziklomotorretako gidariak eta bidaiariak behartuta daude erabiltzen segurtasun uhalak, kaskoa eta gainerako babes elementuak, kapitulu honetan zehazten diren kasuetan eta baldintzetan eta ibilgailuak erregulatzeko arauetan zehazten direnetan. Kapitulu horretan ere ezarrita daude zer salbuespen dagoen, gai horretan nazioarteko gomendioen arabera eta gidari ezinduen egoera bereziei jarraituz.

2. Segurtasun uhalak, kaskoa eta nahitaez erabili beharreko beste segurtasun tresna batzuk erabiltzeko arauak direla eta, kapitulu honetan aipatzen direnak, egindako arau-hausteak larritzat joko dira, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide segurtasunari buruzko Legearen artikuluen testuko 65.4.h) artikuluan ezartzen denaren arabera.

I.6. 119. ARTIKULUA. SALBUESPENAK

1. 117. artikuluan xedatutakoa gorabehera, zirkulatu ahal izango dute gerrikorik gabe edo geratzeko beste sistema homologatu batzuek izan gabe:

b) Arrazoi mediko larriengatik edo ezinduak izateagatik, salbuespen ziurtagiria duten pertsonak. Ziurtagiri hori aurkeztu beharko dute, eskatzen dienean trafikoaren ardura duen agintaritzaren edozein agentek.

Europako Batasuneko kide den Estatu bateko agintaritza eskudunak egindako ziurtagirik balioa izango dute Espainian, betiere itzulpen ofizialarekin batera.

Hori guztia kontuan harturik, derrigorrezkoa da salbuespen agiria. Legeriak esaten badu ere, guri interesatzen zaigu eta guretzat funtsezkoena da gure bizilagunen segurtasuna. RACEren arabera, ez dago inolako froga zientifikorik haurdun dauden emakumeek segurtasun gerrikoa eraman ez dezaten. Kontuan hartu behar dugu auto-istripuak direla jatorri traumatikoa duten abortuen eragile nagusia.

Egia da bai segurtasun gerrikoak amari barne-kalteak sortzen dizkiola eta fetuaren bizkar-hezurra apurtzen duela, baina beti segurtasun gerrikoa txarto erabiltzen bada. Segurtasun gerrikoa gaizki erabili delako gertatzen dira gehien bat lesio horiek. Michigan-go Unibertsitatean egindako ikerketa batzuen arabera, egoera gehienetan babesik onena da segurtasun gerrikoa.

I.7. 117. ARTIKULUA. SEGURTASUN UHALAK ETA GERATZEKO BESTE SISTEMA HOMOLOGATU BATZUK.

2. Segurtasun uhalak eta geratzeko beste sistema homologatu batzuk erabiltzea pertsona konkretu batzuek, haren garaieraren eta adinaren arabera, bederatzi plazatik gorako ibilgailuetan izan ezik, gidaria barne, preskripzio hauei egokituko zaie:

a) Ibilgailuaren aurrealdeko jarlekuei buruz:

Zirkulatzeko debekua dago hamabi urtetik beherakoekin ibilgailuaren aurrealdeko jarlekuetan, hartarako homologatutako tresnak erabili ezean. Salbuespenez, haren garaiera bada 135 zentimetrokoa edo hortik gorakoa, hamabi urtetik beherakoek erabili ahal izango dute tresna moduan aurrealdeko jarlekuek dituzten helduentzako segurtasun uhala bera.

b) Ibilgailuaren atzealdeko jarlekuei buruz:

b.1.)135 zentimetro garaiera ez duten pertsonak nahitaez erabili beharko dute geratzeko tresna homologatu bat, haren garaierari eta pisuari egokiturik.

b.2.)135 zentimetro garaiera edo hortik gorakoa duten eta 150 zentimetrotik gora ez duten pertsonak erabili ahal izango dute, edo geratzeko tresna homologatu bat, haren garaierari eta pisuari egokiturik, edo helduentzako segurtasun uhala.

c) Haurrek ezingo dute erabili atzerantz orientatutako geratzeko tresna bat, bidaiariaren jarlekuan jarritakoa eta aurrealdeko airbag batez babestutakoa, baldin eta desaktibatu egin ez badute; baldintza hori bete beharko da ere, airbag hori behar bezala desaktibatu bada modu automatikoan.

I.8. NOLA LOTU BEHAR DUT GERRIKOA?

1.- Eserlekua gorputzera ondo doitu beharra dago, eserlekua eta bizkarraldea eroso sentitu behar ditugu.

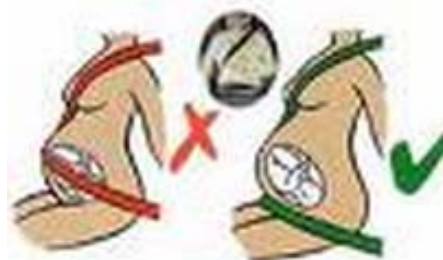
2.- Gerrikoaren edo uhalaren sokak era leun batez irristatzen direla, gerrikoa oker ez dagoela eta inolako ertz zurrunik ez duela ziurtatuko dugu

3.- Gerrikoaren beheko banda pelbisera doitu behar da, betiere sabelaldearen (abdomen) azpitik eta gerria besarkatuz, ondo lotuta joan behar du, baina inoiz ez urdailaren edo sabelaren gainetik.

4.- Goialdeko banda sorbaldaren gainetik igaroko da, lepauztaiaren gainetik, eta lepotik urrunduta.

5.- Goialdeko banda hori bi bularren artetik igaroko da beheko bidean bularrezurraren gainetik.

6.- Goialdeko bandaren beste zatiak sabelaldearen ingurutik pasatuko dira, baina ez gainetik.

V. AIRBAG-A ETA HAURRAK

Airbag-a da bizitzak salbatzen dituen ibilgailuaren segurtasun elementua; kalkulaten da, aurrealdeko talka batean, % 30 jaisten duela hiltzearen arriskua. Azkenean helburua da bidaiarien gorputza era goxoenaz gelditzea, horrela gorputzak bolante mandumahiaren, aurrealdeko kristal eta ibilgailuko leihoen aurka izan ditzakeen kolpeak moteltzen ditu. Baina, kontuz, airbag-a ez da buruko goxo bat, tolestuta dagoen barrunbetik 320 km/h abiaduran irteten baita.

Dagokion funtzioa betetzeko, airbag-ak hiru elementu edo zati ditu:

1.- Poltsa edo Kuxin puzgarria: Nylonezko poltsa bat da, beretzako bereziki sorturiko barrunbe batetan tolestuta dagoena. Barrunbe hori doa bolantean, mandumahaian, autoko eserlekuetan zein leihatilen ondoan.

2.- Talka detektorea: Sistema honek talka noiz gertatzen den detektatzen du eta airbag-a noiz puztu behar den erabakitzen.

3.- Puzteko sistema: Erreakzio kimiko bortitz batean dago oinarrituta sistema. Erreakzioaren bidez Nitrogeno kantitate handiak sortzen dira eta horrela puzten da poltsa. Erreakzio kimikoa talka detektoreak kontrolatzen du elektronikoki.

Erreakzioaren ondorioz sorturiko gasek nahiko presioa dute airbag-a segundoko 20 ehunenekoetan puzteko. Prozesu osoa era azkar batez ematen da, hori dela eta, airbag-a puzteko abiadura, 320 km/h. Airbag-a guztiz puztu ondoren, poliki-poliki nylonezko oihalaren zirrikituetatik egiten du iHEG gasak, eta horrela posible egiten ditu poltsa hustea eta bidaiarien mugikortasuna.

Segurtasun uhalen edo gerrikoen osagarri moduan sortu zituzten airbag-ak, baina ez haiek ordezkatzeko, izan ere, gerrikoei bidaiaria behar den jarreran mantentzen dute, airbag-ak lana ahalik eta modu eraginkorrenean egin dezan. Hori dela-eta haurrak ere lotuta joan behar dira atzealdeko eserlekuetan. Aurrealdeko eserlekuetan, ostera, airbag-ak, aurreko talka batean, gai dira umeak hiltzeko.

V.1. AIRBAG-AK UMEAK EDO HAURRAK HIL DITZAKE?

Adibidez, urtebete baino txikiagoen artean ezagutzen ditugun kasu gehienetan, aurrealdeko jarlekuan zihoazen, autoaren kontrako noranzkoan. Hori hala izanik, HEG-a (Haurrei Eusteko Sistema) mandumahaitik hain hurbil zegoen, ezen airbag-ak, eragitean, aulkitxoari sekulako indarrak kolpatzen zuen. Haren ondorioz HEG-a apurtu egin zen eta haurrari zauri sendaezinak sortu zizkion buruan. Ezin dugu ahaztu HEG-ak ez direla haurra kolpe guztietatik babestuko duen armadura, ez baitituzte sortu horrelako talka handiei eusteko.

Airbag-ak hildako urtebete baino gehiago duten haurren kasuetan, esan daiteke oker ari zirela bidaiatzen. Ez zuten gerrikorik eramaten, edo eramanez gero, gerrira loturik eramaten zuten soilik. Horren ondorioz, haurra uhalaren azpialdetik egin zuen HEG, urpeko-ontzi efektua deiturikoa eginez, edo bestela gerria tolestu egin zuten burua eta lepoa mandumahaitik hurbilegi geldituz, horren ondorioz airbag-a puzterakoan, bai lepo, buru zein bietan zauri larriak sortuz.

Haurrak ondo lotuta joan behar du, seguru joateko. Eta beharrezkoak diren segurtasun elementuak ere derrigorrezkoak dira. Ezin dugu pentsatu, haurrak zazpi edo zortzi urte dituelako, heldu baten moduko segurtasuna edukiko duela autoan.

Azkenik, gogoratu dezagun legeak aipaturikoa: Zirkulatzeko debekua dago hamabi urtetik beherakoekin ibilgailuaren aurrealdeko jarlekuetan, hartarako homologatutako tresnak erabili ezean. Salbuespenez, haren garaiera bada 135 zentimetrokoa edo hortik gorakoa, hamabi urtetik beherakoek erabili ahal izango dute tresna moduan aurrealdeko jarlekuek dituzten helduentzako segurtasun uhala bera.

VI. HEG (HAURREI EUSTEKO GAILUAK)

Haurrei eusteko sistemak helduentzako segurtasun uhalak baino eraginkorragoak dira bidaiariak kalterik ez izateko orduan. Atzeraka begira ezarritako HEG-ak lesio larrien eta oso larrien % 96 saihestu dezakete, helduentzako segurtasun uhalek hildakoak saihesteko orduan % 60ko eraginkortasuna dute.

Talkek haurrengan duten eraginaz konturatzeko, taula hau sortu dugu:

Istripua autoaren abiadura izatean	Talkak haurrengan duen eragina
10 km/h	Heldu baten muskuluen indarra ez da nahikoa ume baten gorputzari eusteko
40 km/h	3. pisutik erori izan balitz bezalako talka
50 km/h	10 m-ko altueratik erori izan balitz bezalako talka 25 kg.-ko haurra 1.000 kg.-ko jaurtigai bilakatzen da abiadura horretan
100 km/h	12. pisutik erori izan balitz bezalako talka
200 km/h	Etxe-orratz batetik erori izan balitz bezalako talka

Bertan Ikus daitekeen bezala guk inolako arriskurik ikusten ez dugun abiaduretan, handiak dira sortu daitezkeen kalteak. Izan ere, gure ibilgailua edozein leku eta momentutan ibiltzen baita 50 km/h abiaduran. Ezin dugu ahaztu urtero 12 urte baino gutxiagoko 1.000 bat haur hiltzen direla Europako gure errepideetan eta zaurituak 70.000 direla, munduan 20.000ra igotzen da heriotza tasa hori, UNICEF-en arabera. Halakoetan, eusteko sistema egokiak erabili izan balira, bizirik egongo zen Europako errepideetan bitzita galtzen duten haur asko, estatistiken arabera hiltzen direnen % 80-90 inguru, umeak jasaten dituen kalteak % 90 gutxitu baitezakete sistema horiek.

HEG-a era egokian erabiltzen denean, istripu batean haurrak kalterik ez izateko aukerak 2,6 aldiz handiagoak dira. Heldulekurik gabeko haurrak ondo helduta doazen haurrek baino 2,5 aldiz gehiago jasotzen dituzte zauri larriak eta ondo lotuta ez doazen haurrek baino 1,8 aldiz gehiago. Azkenik, heldu gabe doazen haurrek besteek baino 5 aldiz gehiago jasaten dituzte heriotza zauriak

Hainbat familiak segurtasun gailu bakarra izanik, seme-alaba nagusia gelditzen da segurtasun gailurik gabe. Hori dela-eta seme edo alaba bakoitzak izan behar du segurtasuna bermatuko duen gailua.

VI.1. ZER IZAN BEHAR DUGU KONTUAN HEG-A EROSTERAKO ORDUAN?

- 1.- Inongo haur-eserleku erosi aurretik, eskatuko dugu norberaren autoan nola jarri behar den erakusteko, eta erakustaldian ondo jartzen dela ziurtatuko dugu.
- 2.- Erakustaldiaren ostean, eserlekua kendu eta norberak jarri.
- 3.- HEG-a erabili behar duen haurrarekin erosiko dugu. Horrela eroso eta segurtasunez eseriko dela ikusi ahal izango dugu.
- 4.- Ezin bagara joan haurrarekin, eserlekua itzuli daitekeen galdetuko dugu dendan.
- 5.- Aldi berean, irakurri behar dira haurraren eserlekuaren jarraibideak eta autoaren jabearen eskuliburuan ageri diren iradokizunak.
- 6.- Ez ezazu inoiz erabili HEG-a haurrak egileak adierazten duen pisu maximoa gainditu badu.
- 7.- Airbag-a duten autoetan atentzio berezia jarri HEG-ren inguruko iradokizunei. Zalantzarik izanez gero, galdetu beti autoaren ordezkari ofizialari.
- 8.- Inoiz ez jarri HEG-a airbag frontal baten aurrean, airbag-a itzalita ez badago.
- 9.- Atzeraka begiratzen duten HEG-ak aurrera begiratzen dutenak baino seguruagoak dira.
- 10.- Ez izan presarik eta mantendu haurtxoa ahalik eta denbora luzeenean atzeraka begira.
- 11.- Arnesdun aukiak kuxin jasotzailea baino seguruagoak dira. Ahalik eta denbora gehienez mantendu haurtxoa aukian kuxina erabiltzen hasi aurretik.
- 12.- Buruarentzako euskarria eta bizkarraldea duten kuxin jasotzailea, plataforma soil batez osaturiko kuxinak baino seguruagoak dira.
- 13.- HEG-a ibilgailuan instalatzean, finko lotu behar da: HEG- ez da mugitu behar, ez alde batera ez bestera, ez eta atzera edo aurrera erabiltzen ari den bitartean ere.
- 14.- Arnesa edo segurtasun uhala gorputzera doitu behar da, nasai ez eramateko.
- 15.- Jasotzaile kuxinen kasuan ziurtatu egin behar da segurtasun uhala behar den moduan doiturik dagoela; lepautzaiaren gainetik igarota, sorbaldaren gainetik, lepoa inoiz ukitu gabe eta ahalik eta behean joanik gerriaren (aldaka) goialdetik, baina inoiz ez urdailaren gainetik doala.
- 16.- HEG-a ibilgailuari lotuta eraman, nahiz eta ez erabili. Modu horretan talkaren kasuan HEG-a ez da joango aurrean dauden bidaiarien kontra.
- 17.- Ez eraman autoan behar ez den objekturik, balaztatze bortitz baten kasuan bidaiariak zauritu daitezke eta.

Kontuan hartu behar dugu HEG-aren egileek badutela arduraren portzentaje bat. Hori dela-eta RACEk gomendio hauek ematen dizkie. Egileentzat badira ere, erosleak garenez zenbait gauza interesgarri adierazten dizkigute.

- 1.- Ahalik eta era sinpleenean eta azkarrenean instalatu behar da HEG-a.

2.- Haurtxoa HEG-an esertzea eta arnesen bidez lotzea ahalik eta sinpleena izan behar da eta betiere segurua, akatsgabea.

3.- Erabiltzailearen gidaliburuak argi azaldu behar du beti HEG eta airbag-aren arteko elkarrekintza (bertsio guztietan, aurrealdeko airbag-a, aldeko airbag-a, buruko airbag-a,...)

4.- Ez dira aurrealdeko talkak bakarrik kontuan izan behar, ezker zein eskuineko talkak ere hartu behar dira kontuan eta, halakoetan, buruaren babesa hobetu behar da.

5.- Kuxin jasotzaile guztiek buruarentzako euskarria eta bizkarraldea eraman beharko lituzkete.

6.- Haur askok joera dute autoan lo egiteko. Hori dela-eta, halakoetan, haurrari eustea bermatu behar du.

7.- HEG-ak, alboko talka baten kasuan, energia xurgatzeko area nahikoa izan behar du burua eta bularra babesteko.

8.- Aurrealdeko talka baten ondorioak gutxitzeko, martxaren zentzu berean jarritako HEG guztiek izan behar dituzte arnesak indargetzen duten elementuak.

VI.2. HAURRAREN ETAPA BAKOITZARI HEG BAT DAGOKIO

Aurreko puntuan hau aipatu dugu:

“6.- Ez ezazu inoiz erabili HEG-a, egileak adierazitako gehieneko pisua pasatu badu haurrak.”

Umeak ibilgailura “lotzeko” sistemak aztertuko ditugu orain. Ezin dugu ahaztu gure haurren gorputza, guztiona bezala, aldatzen doala denborarekin; hori dela eta, gure segurtasun neurriak dimentsioei egokitu behar zaizkie. Hori guztia lortzeko, sistema asko asmatu eta sortu dira.

	GRUPO 0	GRUPO 0+	GRUPO I	GRUPO II	GRUPO III
LOAD PLSO	Hasta 10 Kg	0 a 13 Kg	9 a 18 kg	15 a 25 Kg	22 a 36 Kg
LOAD PLSO	Hasta 9 meses	Hasta 18 meses	De 9 meses a 3 años	3 a 6 años	6 a 12 años

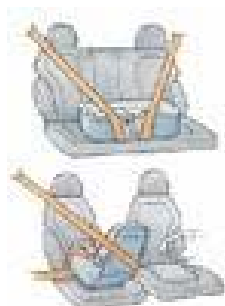
0 TALDEA: 0-10 KG (0-9 HILABETE)

JAIOBERRIENTZAKO MOISES ERAMANGARRIAK: Guztiz zurrinak dira eta atzealdeko eserlekuan ezartzen dira luzetara, ibilgailuaren segurtasun uhalekin edo moises eramangarriarekin saltzen diren uhal osagarrien bidez lotzen zaio ibilgailuaren eserlekuari. Normalean segurtasun sare bat edo arnes bat izaten dute.

Oso erabilgarria da haur jaioberriarentzat eta sasoi aurreko haurrentzat. Umearentzat oso eroso da.

Egia esan behar bada, horrelako sistemak bere alde txarra ere badu; alde batetik, atzealdeko eserleku guztia berak okupatzen du eta, bestetik, umeari eusteko ez da sistema aproposena; hori dela medio, haren erabilera murriztuta dago 60 km/h baino abiadura txikiagoetara.

Alde txar hori konpontzen saiatzen ari dira, horregatik, HEGa erostean ondo begiratu behar dira gailuaren argibide-orrietan jartzen duena.

0+ TALDEA: 0-10/13 KG (0-15/18 HILABETE)

Kasu honetan adina eta pisu tartea egile edo fabrikantearen araberakoak izango dira.

Sistema horiek atzeko zein aurreko eserleketan jarri daitezke, baina aurreko eserleketan jartzen badugu, kontuz ibili behar dugu airbag-arekin, izan ere, segurtasun sistema itzali behar da. Hori bai! Haurra atzerantz, hau da, martxaren kontrako zentzuan jarriko dugu eta HEG-a ibilgailuaren hiru puntutako uhalarekin lotuko da, eta segurtasun uhala aulkitxoaren bizkarraldetik pasatuko dugu.

Haurra ibilgailuaren martxaren kontrako zentzuan jarritz, umeak jasan beharreko esfortzu biodinamikoa gutxitzen da istripuen kasuan gorputz osoa guztiz eta uniformeki biltzen baita. Gainera, autoaren aurrealdera begira jarritz gero, handiagoa izango litzateke gorputz-enborraren atzealdean eta buruan (gorputz-masaren % 30 osatzen dutenak) izandako kaltea, buruak ez baitu loturarik.

“Y” formadun arnesak 3 puntutako itxiera dauka, eta horrek segurtasun handiagoa ematen dio haurrari. Dena den, HEG-a gutxi gorabehera 45° inklinazioarekin jarri behar da ibilgailuaren eserlekuan.

1 TALDEA: 9-18 KG (9 HILABETETIK 3-4 URTE ARTE)

Haurrak 10 Kg pisatu bitartean, ibilgailuaren martxaren aurkako noranzkoan eseriko dugu. Ibilgailuaren uhalez lotuko dugu. Hemen ere kontuz ibili behar dugu airbag-arekin.

10 eta 18 Kg pisu tartea duenean haurrak, atzealdeko eserlekuan jarriko dugu aurrerantz begira. Kasu horretan aulkitxoa jarriko dugu karrozeriara loturik ibilgailuaren segurtasun uhalaren edo euskarrien bidez.

Aurrerantz begira jartzeak badu desabantailarik, agerian gelditzen da talka frontala edo aurretik gertaturiko talka denean, izan ere, talka ez da era uniforme batez banatzen gorputz guztian, alderantziz, buruak jasotzen ditu talkaren ondorio gehienak. Esfortzu biodinamikoa irregularra izanik, aukera ugari dago ondorioak larriak izateko.

2 TALDEA: 15-25 KG (3-6 URTE)

Aurreko sistemaren antzekoa da baina dimentsio handiagoekin. Kasu honetan ibilgailuaren segurtasun uhala ere erabili daiteke haurra segurtatzeko, baina egokitzaile berezi bat behar izango du, aurretiaz adierazi dugun bezala, segurtasun uhala egoki erabiltzeko, beharrezkoa baita uhalaren altuera haurraren altuerari egokitzea.

3 TALDEA: 22-36 KG (6-12 URTE)

Halakoetan kuxin jasotzailea da erabiltzen den segurtasun sistema. Sistema honen bidez haurra doitzen dugu ibilgailuaren segurtasun uhalak behar duen altuerara. Ezin da ahaztu, segurtasun uhala ez dela egokia 1,35 cm baino gutxiago neurtzen duten pertsonentzat.

Segurtasun uhala lehen aipatu bezala erabiliko da, hots, goialdea lepauztaitik igaroko da lepoa ukitu gabe, ez da sekulan beso horren azpialdetik jarri behar edo bizkarraren atzealdetik. Uhalaren beheko zatia ez du joan behar inoiz urdailaren gainetik, sortu ditzakeen kalteengatik.

Kasu honetan ere martxaren zentzu berean eseriko dira haurrak.

Badaude egon sistema bat baino gehiagok osaturiko HEG-ak, eserleku ebolutiboak deiturikoak, esaterako 2. eta 3. taldea edo 1, 2 eta 3 taldeak dituztenak.

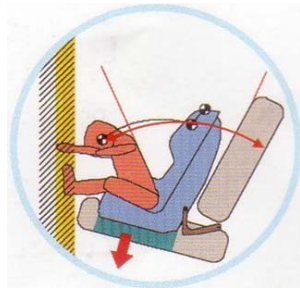
VI.3. HEG BEREZIAK: ISOFIX SISTEMA

ISOFIX edo International Standards Organisation FIX-a European eta Estatu Batuetan LATCH edo Lower Anchor and Tether for Children izeneko HEG-entzako nazioartean estandarizaturiko lotura sistema da, sistema erraza da, lotze puntu finko batzuetan datza, autoaren karrozeriari lotuta doaz bai torloju zein soldadura bidez. Haien gainean HEG-a kokatzen da.

Abantaila ugari du:

- Erabilera unibertsala du, izan ere, aulkitxoa jarri daiteke sistema hori ez daukaten ibilgailuetan.
- Txarto instalatzeko arriskua besteetan baino txikiagoa da.
- Alboetako egonkortasuna hobetzen du, karrozeriari loturiko eranskailuen bitartez.
- Sistema hau erabilia ez da erabili behar hiru puntutako uhalaren sistema.
- Aurreko talka baten kasuan sistema honek hobetu babestuko du haurtxoa. Gainera, ibilgailuaren eserlekuaren gogortasuna elementu garrantzitsua da kasu honetan, buruaren desplazamendua haren araberakoa izango baita.

BISAGRA EFEKTUA:

Ibilgailuaren eserlekuak guriak, bigunak badira ISOFIX sistema ibilgailuaren karrozeriara lotzen dituen bi lotura puntuek bisagra baten lana bete dezakete, deselerazio bortitzen kasuan, hots, balaztatze bortitzetan edo aurreko talketan. Guzti honekin ISOFIX sistema baliogabeturik gelditzen da, berak ekidite nahi duen buruaren mugimendua emango delako bere errebote fasea handiarekin eta azelerazia ere indargabetu gabe.

ZER EGIN KASU HONETAN? EGILEEK HIRU AUKERA EMATEN DITUZTE:

1.- Top Tether izenekoa da, hirugarren lotura-puntua, ibilgailuaren karrozeriara aulkitxoa lotuko duena. AEBetan eta Japonian derrigorrezkoa da eta European ere homologatuta dago momentu honetan.

2.- HEG-aren oinarria eta ibilgailuaren zoruaren arteko distantzia finkatzen duen hanka bat da. Arazoak sortu ditzake. Zergatia dago zenbait ibilgailuren zoru faltsuan, zoru mota horrek ez du jasaten behar den presioa eta halakoetan sistema da erabiltezina.

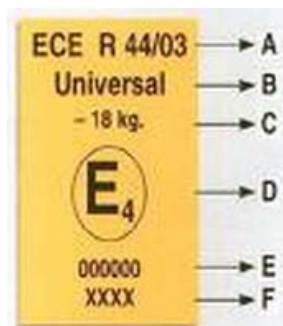
3.- Hirugarren aukera da ROMER DUO-k barrualdean duen sistema patentatua. Kasu horretan sistemak bihurtzen du errotazio sistema beheranzko mugimendu aurrerantz, eta aukitxo hondoratu egiten du, aurreko eserlekuaren bizkarraldearen norabide paralelo batean. Horrekin guztiarekin 50 cm baino gutxiago mugituko da burua.

VI.4. HEG-EN HOMOLOGAZIO ETIKETA ETA HAREN ESANAHIA

Espainiako Industria Ministerioak adierazi digunez, Espainian ez da onartu HEG-en erabilera arautzen duen legerik; hori dela-eta HEG-en homologazioaren kasuan erabili dute Nazio Batuen Erakundearen 1981eko CEPE/ONU 44ren 4. Errebisioa, Europar Batasunak onartzen duena da eta.

A ⇒ ECE R 44/03: HEG-ak arautzen dituen Europako araudia da. Azpikaldekoa da ECE R44/04ren siboloa.

B ⇒ UNIVERSAL: Kasu honetan esan nahi du baliagarria dela auto marka eta modelo guztientzat. Beste bi kasu ageri daitezke;

B ⇒ SEMI-UNIVERSAL: kasu honetan HEG-a zenbait auto moduluekin bakarrik da erabilgarria.

B ⇒ ESPEZIFIKOA: HEG-a auto konkretu batentzat bakarrik dago homologatua

C ⇒ 9-18 Kg; Umearen pisua

D ⇒ E9: → E-k esan nahi du Europako normatibaren arabera egin dela

→ 9 Homologatzen duen herrialdearen zenbakia.

E, F ⇒: Homologazio zenbakia